

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. BIRŽELIO 17 D. NUTARIMO NR. 631 „DĖL KANDIDATŲ Į VALSTYBĖS ĮMONĖS AR SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS VALDYBĄ IR KANDIDATŲ Į VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS VALDOMOS BENDROVĖS VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO RENKAMĄ KOLEGIALŲ PRIEŽIŪROS AR VALDYMO ORGANĄ ATRANKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2018 m. lapkričio 20 d. raštu Nr. 1D-5727 pateikti siūlymai	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos argumentai
	Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2018 m. lapkričio 29 d. raštu Nr. (5.1-04) 3-2138 pateikti siūlymai	
1.	<p><i>1) Dėl Atrankos aprašo nuostatų taikymo valstybės valdomų bendrovių dukterinėms bendrovėms ir paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms.</i> Nutarimo projekto, kuriuo tvirtinamas Atrankos aprašas, 2.3 p. siūloma pavesti akcijų valdytojams siekti, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrinti, kad valstybės valdomų bendrovių dukterinės bendrovės ir paskesnių eilių dukterinės bendrovės <i>mutatis mutandis</i> laikytųsi Atrankos aprašo nuostatų.</p> <p>Atrankos aprašas nustato tvarką, pagal kurią <i>valstybė</i> kaip akcijų savininkas parenka savo kandidatą į tą kolegialų organą, į kurį tokį kandidatą turi teisę skirti, vadovaudamasi konkrečios valstybės valdomos bendrovės (toliau – VVB) įstatais. Energetikos ministerijai kyla abejonių dėl tokios pačios atrankos tvarkos pritaikomumo renkant kolegialius organus, kuriuos skiria ne valstybė, o VVB, turinčios savo atskirus valdymo organus ir savo vidinę kandidatų atrankas reglamentuojančią tvarką. Pastebėtina, kad tuo atveju, jei VVB turi dukterines bendroves, dėl dukterinės bendrovės kolegialių organų rinkimo sprendžia VVB kompetentingi organai (paprastai – VVB valdyba). Dažnu atveju didelės VVB turi suformuotus atlygio ir skyrimo komitetus (toliau – ASK), kurie ir atlieka reikiamų kandidatų atrankas bei teikia siūlymus VVB valdybai dėl siūlomų kandidatų į dukterinės bendrovės kolegialų organą.</p> <p><i>Mutatis mutandis</i> taikant Atrankos aprašo nuostatas VVB, kaip siūloma Nutarimo 2.3 p., susidarytų situacija, kad valstybės nominuotas narys, esantis VVB valdyboje (jei jis skiriamas), visada turėtų teikti savo kandidatą, atrinktą pagal Atrankos aprašą, VVB valdyboje siūlydamas jį skirti VVB dukterinės bendrovės organo nariu, kai tuo tarpu kandidatų atranka yra patikėta atrankos procedūrai vykdyti suformuotam ASK. VVB valdyba turėtų rinktis iš kandidatų, kuriuos pasiūlo ASK, bei kandidatų, kuriuos pasiūlė</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 2 dalis nustato, kad <i>valstybės ir savivaldybių valdomos bendrovės savo dukterinėse bendrovėse, kurių valstybės ar savivaldybės valdomai bendrovei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybės nustatyta tvarka.</i> Vadovaujantis šia nuostata Vyriausybei suteikiama teisė tiesiogiai įpareigoti valstybės ar savivaldybės valdomas bendroves užtikrinti savo dukterinėse bendrovėse Aprašo nuostatų taikymą.</p>

	valstybės nominuotas valdybos narys (jei jis skiriamas). Valdybai pateikti kandidatai būtų atrinkti dviem skirtingais būdais, todėl sunkiai palyginami tarpusavyje ir gali apsunkėti sprendimo dėl tinkamų kandidatų atrankos priėmimas.	
2.	2) Dėl reikšmingų verslo santykių reikšmės kaip nepriklausomumo kriterijaus. Atrankos aprašo 9.4 p. nustatoma 1000 eurų pajamų per metus riba, kuri traktuojama kaip reikšmingi verslo santykiai. Pasiekus šią ribą, laikoma, kad netenkinamas nepriklausomumo kriterijus. Energetikos ministerijos nuomone, įvertinus tai, kad visos VVB yra labai skirtingos savo pajamomis ir, atitinkamai, turimais verslo santykiais, 1000 eurų pajamų per metus riba nėra proporcinga ir neatspindi verslo santykių reikšmingumo. Atsižvelgiant į tai, siūlytume apsvarstyti galimybę reikšmingus verslo santykius <i>matuoti</i> tam tikru procentu (pvz. 10 proc.) nuo VVB pajamų.	Neatsižvelgta. Nuostatoje įvardijant 1000 eurų sumą siekiama sudaryti galimybes kandidatams dalyvauti atrankoje, jei tarp kandidatų ir įmonės, jos dalyvio ar susijusios bendrovės yra susiklostę tik labai mažos vertės turtiniai santykiai. Atsižvelgiant į tai, kad įmonės yra skirtingo dydžio ir disponuoja skirtingo dydžio pajamomis, bet koks procentinis dydis sukurtų nevienodas galimybes kandidatams dalyvauti atrankoje. Pavyzdžiui, jei įmonė Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalies prasme būtų laikoma didele įmone, tai 10 proc. nuo jos grynujų pajamų per ataskaitinius finansinius metus sudarytų virš 4 mln. eurų.
3.	3) Dėl kolegialaus organo nario interesų konflikto. Atrankos aprašo 9.3 p. siūloma nustatyti, kad kolegialaus organo nariu negali būti asmuo, dėl kurio veiklos kiltų interesų konfliktas. Manome, kad šį kriterijų reikėtų siaurinti, kadangi sistemškai vertinant jis nederu su kitomis Atrankos aprašo nuostatomis, pvz. Atrankos aprašo 9.4 p., numatančiu, jog nepriklausomumas neprarandamas esant tam tikriems verslo ryšiams iki 1000 eurų per metus. Tačiau, jei pvz., būtų svarstomas sandoris valdyboje iki 1000 eurų, jau kiltų interesų konfliktas. Taigi, iš vienos pusės yra leidžiamas tam tikras interesų konfliktas (iki 1000 eurų), iš kitos pusės teigiama, kad negali būti jokio interesų konflikto. Be to paminėtina, kad interesų konflikto situacijos yra valdomos tiek teisės aktų nustatyta tvarka, tiek pagal VVB vidaus teisės aktus. Pavyzdžiui, Akcinių bendrovių įstatymo 36 str. 6 d. nustatyta, kad valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas. Civilinio kodekso 2.87 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju valdyba sprendžia dėl valdybos nario nušalinimo nuo balsavimo priimant sprendimą konkrečiu klausimu.	Neatsižvelgta. Pažymime, kad Aprašo 2.6 papunktyje yra pateikta interesų konflikto sąvoka. Atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 11.4 papunktis (buvęs 9.4 papunktis) yra vienas iš nepriklausomumo kriterijų, ir šių dviejų sąvokų nereikėtų tapatinti. Kandidato nepriklausomumas nėra sąlyga, galinti eliminuoti interesų konflikto kilimo galimybę ir atvirkščiai.
	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2018 m. lapkričio 16 d. raštu Nr. (17)-SD-679 pateikti siūlymai	
4.	Vilniaus miesto savivaldybė 1. Praktikoje būtent paties Administracijos direktoriaus ar jo pavaduotojų dalyvavimas savivaldybės valdomos įmonės kolegialiaje valdymo organe, taip pat tarybos narių dalyvavimas savivaldybės valdomos įmonės kolegialiaje priežiūros organe padeda geriausiai užtikrinti veiksmingą atstovavimą savivaldybės valdomose įmonėse, todėl, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos nuomone, iš Vyriausybės nutarimo projekto 5.5 p. tikslinga braukti žodžius „tarybos narių“ ir „ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų“.	Neatsižvelgta. Pažymime, kad šiuo metu galiojančio Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo 7 punktą numato, kad valstybės ir savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomos

		<p>įmonės kolegialaus organo nariu nebūtų paskirtas (išrinktas) asmuo, dėl kurio gali kilti interesų konfliktas arba kurio atliekamos funkcijos būtų susijusios su tos ūkio sektoriaus šakos, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė, politikos formavimu, taip pat politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas.</p> <p>Vadovaudamiesi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gerąja praktika manome, kad politikų dalyvavimas valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių kolegialiuose organuose, atvirkščiai – turi neigiama įtaka šių įmonių valdymui. Pažymime, kad EBPO Lietuvai pateiktose rekomendacijose valstybės valdomų įmonių korporatyvinio valdymo srityje, valstybės valdomų įmonių kolegialių organų nepriklausomumo stiprinimas buvo įvardytas kaip vienas svarbių aspektų Lietuvai siekiant narystės EBPO. Todėl manome, kad nepriklausomi kolegialių organų nariai padės užtikrinti didesnį įmonių kolegialių organų savarankiškumą ir nepriklausomumą nuo politinių procesų ir padaryti įmonių veiklą skaidresnę. Atitinkamai mažiau politinės įtakos patiriantys įmonių kolegialūs organai turėtų pagerinti įmonių valdymą, kuris teigiamai veiktų įmonių veiklos rodiklius.</p>
5.	<p>Kauno miesto savivaldybė</p> <p>2. Įvertinę Ūkio ministerijos rašte pateiktą informaciją, kad projektas parengtas siekiant įgyvendinti LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1076, manome, kad Aprašo 3 punkte yra korektūros klaidų ir jis turėtų būti išdėstytas taip:</p> <p>„3. Valstybės tarnautojai ir kiti valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos deleguojami asmenys į valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės kolegialų organą skiriami valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos sprendimu, netaikant Apraše nurodytos atrankos, bet užtikrinant, kad skiriami asmenys atitiktų Aprašo 6—8 6, 8 ir 9.3 – 9.5 punktuose nustatytus bendruosius, specialiuosius ir nepriklausomumo reikalavimus.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Patikslintoje Aprašo 4 punkto (buvęs 3 punktas) nuostatoje, nurodoma, kad valstybės tarnautojai arba kiti atranką inicijuojančio subjekto pasirinkti asmenys į kolegialų organą skiriami arba už juos siūloma balsuoti įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime atranką inicijuojančio subjekto sprendimu netaikant atrankos, bet užtikrinant, kad valstybės tarnautojai ir kiti atranką inicijuojančio subjekto pasirinkti asmenys atitiktų Aprašo 8 – 10 punktuose ir 11.3 – 11.5 papunkčiuose nustatytus <u>bendruosius</u>, specialiuosius ir nepriklausomumo reikalavimus.</p> <p>Pažymime, kad Aprašo 9 punkte (buvęs 7 punktas) nurodomi bendrieji atitikties reikalavimai, todėl neaišku, kodėl pastaba norima juos eliminuoti.</p>
6.	<p>3. Aprašo 27.2 punkte nurodyta, kad skelbime apie atranką turi būti nurodyta nuoroda į valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės interneto svetainę ir joje skelbiamą valstybės ar savivaldybės įmonei pateiktą valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos lūkesčių raštą ir įmonės strategiją ar jos santrauką. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. kovo 28 d. nutarimu Nr. 313 (įsigalios 2019-01-01) įpareigojo savivaldybes savivaldybės valdomai įmonei lūkesčių raštą pirmą kartą pateikti iki 2019 m. liepos 1 d. Atsižvelgiant į tai siūlome arba pakeisti nutarimo įsigaliojimo terminą arba 27.2 punktą išdėstyti taip:</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Aprašo 33.2 papunkčio (buvęs 27.2 papunktis) nuostata siekiama sukurti reguliavimą, kad nuoroda būtų pateikiama į abu dokumentus, t. y. į įmonės strategiją ir lūkesčių raštą. Todėl įtvirtinus alternatyvą, kad galima teikti nuorodą į įmonės strategiją ar lūkesčių raštą, pasikeistų nuostatos esmė.</p> <p>Siūlome savivaldybei atstovaujančioms institucijoms vadovautis teisės aktų sistemiškumo principu ir skelbime ir/arba valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės interneto svetainėje nurodyti, kad „<i>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir</i></p>

	„27.2. nuoroda į valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės interneto svetainę ir joje skelbiamą valstybės ar savivaldybės įmonei pateiktą valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos lūkesčių raštą ~~ir~~ ar įmonės strategiją ar jos santrauką.“.	<i>neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse“ 2.4 papunkčiu, savivaldybės valdomų įmonių lūkesčių raštai skelbiami nuo 2019 m. liepos 1 d.“.</i>
7.	4. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4 punktas visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai priskiria stebėtojų tarybos ar jos narių, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktos valdybos ar jos narių atšaukimą. Šio įstatymo 25 straipsnio 6 dalis įpareigoja, kad jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkėje numatyta atšaukti bendrovės organų narius, į darbotvarkę atitinkamai turi būti įtraukti naujų narių rinkimo į šiuos bendrovės organus klausimai. Nutarimo projekte numatyta kolegialių valdymo ir priežiūros organų atrankos procedūra gali trukti daugiau kaip 5 mėnesius. Įvertinant tai, savivaldybės administracijos direktorius (bendrovės akcijų, nuosavybės teise priklausančių savivaldybei, valdytojas), norėdamas inicijuoti bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą dėl bendrovės kolegialaus organo nario, kuris netinkamai vykdo pareigas, atšaukimo, turės atlikti kelis mėnesius trunkančias atrankos procedūras, kas gali turėti neigiamų pasekmių bendrovės veiklai.	Neatsižvelgta. Pirmiausia pažymime, kad Apraše nėra numatyta, kad atranka į kolegialų organą trunka 5 mėnesius ar ilgiau. Taip pat pastaboje nėra aiškiai suformuluota, kaip institucija siūlo tobulinti Aprašo nuostatas. Preziumuodami, kad apeliuojama į galimą atrankos trukmę, paaiškiname, jog savivaldybės administracijos direktorius bei kiti atsakingi savivaldos organai gali ir turi dėti visas pastangas spartinti atrankos procedūras. Taip pat pažymime, kad kolegialių organų narių atšaukimas, nesant nenumatytų aplinkybių, turėtų būti iš anksto planuojamas, tam kad vėliau kolegialių organų veikla nesutriktų.
8.	Šiaulių miesto savivaldybė 1. Numatyta, kad kandidatų atranką vykdys tik Atrankos agentūra. Jai priskirta funkcija tik surinkti kandidatų pateiktus dokumentus, įvertinti atitikimą reikalavimams ir atmesti netinkamus, tačiau realios kandidatų atrankos, t. y. pokalbių ji nevykdys. Iki šiol vykusi praktika pilnai pasiteisino, kuomet atrankos komisijai paraiškas atrinko paskirti administracijos atstovai. Pareiga vykdyti atranką per agentūrą procesą galimai padarys labiau biurokratinį, jį apsunkins ir prailgins atrankos laiką. Pagal AB įstatymą, valdybos sprendimai yra teisėti, jei už juos balsuoja du trečdaliai valdybos narių. Šiuo atveju, savalaikiai neišrinkus nepriklausomų valdybos narių, galimai bus sutrikdytas įmonės valdymas. Susidarys prielaida, iki bus atrinktas nepriklausomas narys, skirti į valdybą savininko arba bendrovės atstovą ir taip bus neužtikrintas ½ nepriklausomų narių santykis.	Neatsižvelgta. Paaiškiname, kad pareiga vykdyti atranką per atrankos agentūrą yra nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatyme. Siekdami atrankas reguliuoti sistemiškai, Apraše vykdyti atrankas per agentūrą siūlome nustatyti ir valstybės ar savivaldybės valdomoms bendrovėms ir jų dukterinėms bendrovėms. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad atrankos procese dalyvauja skirtingos atrankos agentūros. Pirmiausia viena atrankos agentūra, vadovaujantis Aprašo 37 punktu (buvęs 33 punktas), vertina reikalavimus atitinkančių kandidatų patirtį, profesines žinias bei pasiekimus, esant poreikiui, <u>vykdo pokalbius su kandidatais</u> ir parengia tinkamiausių kandidatų trumpąjį sąrašą, kuriame įrašytus kandidatus atrankos agentūra siūlo atrankos komisijai kviesti atrankos pokalbio. Tuo tarpu iš kitos – specializuotas vadovų atrankos paslaugas teikiančios agentūros – į atrankos komisiją yra deleguojamas nepriklausomas atrankos komisijos narys. Atrankos komisija atrankos pokalbius veda Aprašo 44-45 punktuose (buvę 39-41 punktai) nustatyta tvarka.
9.	2. Numatyta, kad Atrankos komisiją (savivaldybės valdomos įmonės atveju) sudarys trys nariai – vienas iš jų tarybos deleguotas atstovas. Tai sukuria prielaidą daryti politinę įtaką atrankos procesui. Kadangi pagal šiuo metu galiojantį Šiaulių miesto savivaldybės tarybos reglamentą, tarybos sprendimai turi būti pateikti ne vėliau kaip prieš mėnesį iki tarybos posėdžio, tai tarybos deleguotam atstovui atsisakius atlikti pavestas funkcijas arba	Neatsižvelgta. Pažymime, kad vadovaujantis Aprašo 16 punktu (buvęs 13 punktas), atrankos komisija gali būti sudaroma vienai konkrečiai atrankai atlikti arba ilgesniam atrankos komisijos veiklos laikotarpiui. Todėl savivaldybės taryba, siekdama išvengti ilgų procedūrų priimančias sprendimus dėl atstovo delegavimo į atrankos

	nutraukus tarybos nario veiklą, iki bus priimtas tarybos sprendimas dėl deleguoto tarybos atstovo, atrankos procedūros išsitęs laike, kas sukuri ir vėl tą pačią prielaidą kaip ir 1 punkte nurodyta.	komisiją, turi teisę vienu sprendimu į atrankos komisiją(-as) visam atrankų laikotarpiui deleguoti tą patį atstovą ir jį pavaduojantį (pakaitinį) asmenį, jei pirmasis atsisakytų ar negalėtų eiti savo pareigų.
10.	<p>Druskininkų savivaldybė</p> <p>Taip pat ydinga nustatyti kvotą ½, kadangi susidarys sąlygos kai sprendimus galės priimti tik nepriklausomi valdybos nariai, o atsakomybę neš savivaldybės bendrovės, kurios vykdo savivaldybės nustatytas funkcijas. Siūloma nustatyti kvotą 1/4, taip pat numatyti, kad nepriklausomų agentūrų pagalba būtų kandidatai renkami bendrovėse, kurių metinė apyvarta viršija 30 000 000 eurų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymime, kad Aprašo pakeitimai parengti įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsnio 2 dalį, kurioje nustatyta, kad nepriklausomi valdybos nariai sudaro ne mažiau kaip 1/2 įmonės įstatuose nurodyto valdybos narių skaičiaus. Atitinkamai Apraše vadovaujantis minėtuojų dydžiu siekiama sistemškai nustatyti vienodą dalį nepriklausomų narių valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių kolegialiuose organuose. Atsižvelgiant į tai, pastaboje siūloma 1/4 kvota prieštarautų įstatymo nuostatom.</p> <p>Pažymime, kad valdybos narius ir įmonę sieja civiliniai teisiniai santykiai, tai reiškia, jog valdybos nario civilinė atsakomybė įmonei <u>neribojama</u>, jei jis padaro žalą vykdydamas valdymo funkciją, t. y. pažeisdamas jam fiduciarines Civilinio kodekso 2.87 straipsnyje įtvirtintas pareigas arba specialiuosiuose įstatymuose nustatytas pareigas. Šios atsakomybės sąlygos yra taikomos ir nepriklausomiems valdybos nariams, kadangi Lietuvos Respublikoje galioja individualus civilinės atsakomybės taikymo valdybos nariams modelis, pagal kurį valdybos nariai už įmonei padarytą žalą atsako individualiai, t. y. civilinės atsakomybėn yra traukiamas tas valdybos narys dėl kurio veiksmų ar sprendimų atsirado žala.</p>
11.	<p>Mažeikių rajono savivaldybė</p> <p>Visiškai nesuprantame, kas galės būti tas nepriklausomas atrankos komisijos narys? Kur ir kaip jo reiks ieškoti? Kas nustatys jo vienerių metų patirtį teikiant vadovų atrankos paslaugas individualiai? Kodėl tik viena sąlyga numatyta šiam komisijos nariui. Neaišku, kaip reikės sudaryti komisiją mažame rajone, kai nėra tokių įmonių, kurios teikia tas paslaugas, kai toks griežtas apribojimas. Visiškai nesutinkame su tuo 12.8 punktu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymime, kad nepriklausomas atrankos komisijos narys yra atrankos komisijos narys, kuriam taikomi Aprašo 15.1-15.5 papunkčiuose (buvę 12.1 – 12.6 papunkčiai) nustatyti reikalavimai. Aprašo 15.7 papunktis (buvęs 12.8 papunktis) numato <u>papildomus</u> specialiuosius reikalavimus, kurie taikomi tik nepriklausomam atrankos komisijos nariui.</p> <p>Nepriklausomo atrankos komisijos nario paslaugas įsigyja atranką inicijuojantis subjektas arba jo įgaliota perkančioji organizacija, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 35 straipsnio 1 dalis nustato pareigą perkančiajai organizacijai pirkimo dokumentuose pateikti visą informaciją apie pirkimo sąlygas ir procedūras. Rengiant techninę specifikaciją turės būti atsižvelgiama į minėtus Apraše atrankos komisijos nariui keliamus reikalavimus. Atitinkamai iš tiekėjų gautus pasiūlymus perkančioji organizacija turi vertinti Viešųjų pirkimų įstatymo 55 straipsnyje nustatyta tvarka, kaip ir perkant kitas paslaugas.</p> <p>Nepriklausomo atrankos komisijos nario paslaugas apmoka įmonė, į kurios</p>

	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. ((27.18E-02)-5K-1820022)-6K-1806548 pateikti siūlymai	kolegialų organą vykdoma atranka.
12.	<p>1. Nutarimo projekto 2.3 papunktyje siūloma pavesti akcijų valdytojams siekti, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrinti, kad valstybės valdomų bendrovių dukterinės bendrovės ir paskesnių eilių dukterinės bendrovės <i>mutatis mutandis</i> laikytųsi Nutarimo projektu nauja redakcija dėstomo Kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatų. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.34 straipsnio 3 dalį ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 2 straipsnio 2 dalį, akcinės bendrovės (tiek uždaro, tiek atviro tipo) yra laikomos privačiais juridiniais asmenimis (nepriklausomai nuo to, kas yra jų akcijų valdytojas). Privačių juridinių asmenų (įskaitant ir dideles valstybės valdomas bendroves) priežiūros organai, vadovaudamiesi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos pasaulinės geros valdysenos rekomendacijomis, NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodeksu, sudaro Skyrimo ir atlygio komitetus, veikiančius visos įmonių grupės mastu, t. y. atliekančius priežiūros, valdymo organų narių ir vadovų atrankos procedūras visose dukterinėse ir paskesnių eilių dukterinėse bendrovėse. Įvertinus tai, siūlymas Aprašą taikyti bendrovių dukterinėms bendrovėms ir paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms galimai būtų ne tik nesuderinamas su Civiliniame kodekse ir Akcinių bendrovių įstatyme įtvirtintais bendrovių veiklos principais, bet ir įneštų teisinį neapibrėžtumą dėl Aprašo apimties taikymo. Atsižvelgdami į pirmiau išdėstytus argumentus, siūlome apsvarstyti galimybę atsisakyti minėtos pareigos dėl valstybės valdomų bendrovių dukterinių ir paskesnės eilės dukterinių bendrovių privalomumo taikyti Aprašo nuostatas arba numatyti išimtį, kad Nutarimo projekto 2.3 papunktis netaikomas toms valstybės valdomoms bendrovėms, kuriose sudaromi Skyrimo ir atlygio komitetai, veikiantys visos įmonių grupės mastu.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. eil. Nr. 1 ir 8 pastabų paaiškinimus.</p>
13.	<p>3. Aprašo 9.4 papunktyje siūloma nustatyti alternatyvas, kada asmuo būtų laikomas turinčiu reikšmingų verslo ryšių, t. y., kai jis yra atitinkamo subjekto prekių arba paslaugų teikėjas arba kai jo pajamos iš minėto subjekto viršija 1000 eurų. Siūlytume apsvarstyti galimybę nustatyti ne absoliutų pajamų dydį, o santykinį dydį nuo per paskutinius 12 mėnesių gaunamų pajamų iš valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės, jos dalyvio ar susijusios bendrovės.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad nors reikšmingų verslo ryšių turėjimas formuluojamas kaip alternatyvos, tačiau prekių ar paslaugų teikimas prezumuoja <i>ir</i> pajamų gavimą, todėl dėstomoje nuostatoje po pirmos alternatyvos dėl buvimo atitinkamo subjekto prekių arba paslaugų teikėju siūlytina rašyti ne žodžius „ar asmuo“, bet žodį „ir“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Žr. eil. Nr. 2 pastabos paaiškinimus.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad pastaboje pateiktas siūlymas dėl gaunamų pajamų per paskutinius 12 mėnesių dydžio nėra pagrįstas jokiais argumentais, ar konkrečiais siūlytiniais dydžiais.</p> <p>Aprašo 11.4 papunktis (buvęs 9.4 papunktis) patikslintas, nurodant, kad turinčiu reikšmingų verslo ryšių laikomas fizinis ar juridinis asmuo, <u>kurio pajamos</u> iš įmonės, jos dalyvio ar susijusio juridinio asmens per paskutinius 12 mėnesių yra didesnės nei 1000 eurų, išskyrus darbo užmokestį ar atlygį už kolegialaus organo ar komiteto nario pareigas.</p>

14.	5. Aprašo 10 ir 11 punktuose siūlomu nustatyti Atrankos komisijos sudarymu nesprenždžiama galimybė centralizuoti atrankos procedūras (Finansų ministerija siūlė apsvarstyti šį variantą, teikdama pasiūlymus anksčiau). Manytina, kad siūlymas Atrankos komisijos narių sudėties skaičių sumažinti iki 3 narių, sudarys prielaidas galimai neobjektyviam ir neskaidriam sprendimų priėmimui dėl nepriklausomų kandidatų, nepaisant to, kad komisijos nariams keliami nepriklausomos reputacijos reikalavimai.	Neatsižvelgta. Nemanome, kad atrankos komisijos narių skaičius sudaro prielaidas neobjektyviam ir neskaidriam sprendimų priėmimui. Atvirkščiai, Aprašu siūloma nustatyti atrankos procedūra kaip tik yra skaidresnė dėl to, jog į atranką yra įtraukiama atrankos agentūra, o į atrankos komisiją nepriklausomi atrankos komisijos nariai.
	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. (1.6E) 2T-989 pateikti siūlymai	
15.	26. Aprašo 38.3 papunkčio nuostata, kad <i>atrankos komisija neprivalo atskleisti kandidatams jų neįrašymo į kandidatų sąrašą priežasčių</i> , manytina, sudaro prielaidas piktnaudžiauti ir manipuliuoti atrankos rezultatais ir neįtraukti į kandidatų sąrašą tų kandidatų, kurie į šį sąrašą neįtraukiami dėl subjektyvių (objektyviais kriterijais nepagrįstų) priežasčių. Atsižvelgiant į tai, siūlytina braukti paskutinį Aprašo 38.6 papunkčio sakinį. Analogiška pastaba taikoma ir Aprašo 46 punktui.	Neatsižvelgta. Atrankos komisiją sudaro aukščiausio lygio specialistai, kurie turi atitikti Aprašo 15 punkte nustatytus reikalavimus. Šie reikalavimai apima tiek bendruosius kompetencijos reikalavimus, tiek ir atrankos komisijos narių nešališkumo ir objektyvumo kriterijus, todėl nemanome, kad dėl kažkokių priežasčių atrankos komisija manipuliuotų atrankos rezultatais ir nepagrįstai į sąrašą neįtrauktų tam tikrų kandidatų. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad kandidatai yra vertinami atsižvelgiant į jų savybių ir kompetencijų visumą, todėl nėra įmanoma nustatyti konkrečių kriterijų, kurie jas apibrėžtų ar nustatytų kuri savybė ar kompetencija yra pranašesnė.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius